

Obsah

1. Úvod (Ing. J. Višňovský, CSc.)	5
1.1. Význam, obsah a poňatie predmetu	5
1.2. Vývoj a súčasný stav chovu oviec	5
1.3. Súčasný stav a perspektíva chovu oviec	8
1.3.1. Koncepcia rozvoja v ČSSR do roku 1990	9
1.3.2. Prehľad chovu oviec vo svete, osobitne v štátoch RVHP	10
1.4. Význam chovu oviec z hľadiska optimalizácie živočišnej výroby a zvyšovania sebestačnosti v potravinách a surovinách	11
2. Organizácia chovu oviec (Ing. J. Malík, CSc.)	14
2.1. Činitele ovplyvňujúce organizáciu chovu oviec	14
2.2. Rozdelenie jednotlivých kategórií oviec do samostatných chovných jednotiek	15
2.3. Špecializovaná jednotka — možnosti zvyšovania produktivity práce	17
2.4. Organizačné zabezpečenie reprodukcie	18
3. Reprodukcia oviec (Ing. J. Malík, CSc.)	21
3.1. Ovplyvňovanie reprodukcie	21
3.1.1. Ruja, jej stimulácia synchronizácia	21
3.1.2. Plemenné barany a ich využívanie	22
3.1.3. Technika pripúšťania oviec	24
3.1.4. Inseminácia oviec	25
3.1.5. Oplodňovanie oviec pri stimulácii ruje mimo sezóny	26
3.1.6. Kotnosť a jej diagnostika	26
3.1.7. Príčiny nízkej plodnosti oviec	27
3.2. Intenzívne spôsoby odchovu jahniat	27
3.2.1. Dlhodobý odchov jahniat pod bahnicami	28
3.2.2. Skorý odstav jahniat	28
3.2.3. Veľmi skorý odstav jahniat	29
3.2.4. Skorý odstav jahniat spojený s rozdávaním oviec	30
3.2.5. Odchov jahniat po odstave	30
3.2.6. Odchov plemenných barančekov	30
3.2.7. Odchov osirelých jahniat	31
3.3. Hygiena a bezpečnosť pri práci pri reprodukcii a odchove	32
4. Šlachtiteľský a hybridizačný program (Ing. J. Malík, CSc.)	34
4.1. Čistokrvná plemenitba	34
4.1.1. Selekcčné zámery pri vlnovej úžitkovosti	35
4.1.2. Selekcčné zámery pri jatočnej úžitkovosti	36
4.1.3. Selekcčné zámery pri mliekovej úžitkovosti	37
4.2. Kríženie v rámci hybridizačného programu	38
4.2.1. Dvojplemenné úžitkové kríženie	39
4.2.2. Trojplemenné úžitkové kríženie	39
5. Organizácia krmivovej základne, výživa a kŕmenie oviec (Ing. I. Višňovský, CSc.)	42
5.1. Všeobecné požiadavky na výživu a kŕmenie oviec	42
5.2. Pasenie oviec	43
5.2.1. Význam pasenia, zásady a technika pasenia a príprava oviec na pasenie	43
5.2.2. Pasenie v extenzívnych podmienkach v jednotlivých výrobných oblastiach	44
5.2.3. Oplôtkové pasenie, technické riešenie a zariadenie oplôtok	50

5.3. Výživa a kŕmenie oviec v zimnom období	51
5.4. Výživa a kŕmenie jalových a kotných bahníc a bahníc počas laktácie	52
5.4.1. Kŕmenie jalových bahníc pred zapúšťaním	53
5.4.2. Kŕmenie kotných bahníc	53
5.4.3. Kŕmenie bahníc počas laktácie	54
5.5. Kŕmne zmesi a tvarované krmivá pre ovce	54
5.6. Hygiena a bezpečnosť pri práci vo výžive a kŕmení oviec	56
6. Technologické zariadenia pre ovce (Ing. I. Višňovský, CSc.)	59
6.1. Ustajnenie oviec	59
6.1.1. Zootechnické požiadavky na ustajňovacie priestory pre ovce	59
6.1.2. Hlavné druhy stavieb pre ovce a požiadavky na novú výstavbu	62
6.1.3. Ustajnenie bahníc a jahniat na odchov a na výkrm	63
6.2. Technické zariadenia v chove oviec	66
6.2.1. Dojárne a dojenie oviec	67
6.2.2. Sprchy, kúpaliská a brodiská pre ovce	68
6.2.3. Zariadenia na strihanie oviec	68
6.3. Hygiena a bezpečnosť pri práci pri technologických zariadeniach pre ovce	69
7. Zooveterinárne opatrenia v chove oviec (Ing. I. Višňovský, CSc.)	73
7.1. Odčervovanie a prevencia	73
7.2. Kúpanie oviec	74
7.3. Strihanie oviec	74
7.4. Ošetrovanie paznechtov a rohov oviec	75
7.4.1. Ošetrovanie paznechtov	75
7.4.2. Ošetrovanie rohov	76
7.5. Využitie kastrácie a umelého kryptorchizmu, kupírovanie chvostov	76
7.5.1. Kastrácia	76
7.5.2. Kupírovanie chvostov	77
7.6. Hygiena a bezpečnosť pri práci pri ošetrovaní oviec	77
7.6.1. Hygiena prostredia	78
7.6.1. Hygiena prostredia	78
7.6.2. Hygiena a bezpečnosť zvierat	78
7.6.3. Hygiena a bezpečnosť pracovníkov	79
8. Vlna a jej vlastnosti (Ing. J. Malík, CSc.)	81
8.1. Vlnárska terminológia	81
8.2. Rúno a jeho zloženie	82
8.3. Hlavné fyzikálne a mechanické vlastnosti vlny	82
8.4. Vplyvy pôsobiace na množstvo a kvalitu vlny	86
8.5. Chyby — defekty vlny	86
9. Výkrm jahniat (Ing. I. Višňovský, CSc.)	88
9.1. Priemyselná výroba jahňacieho mäsa	88
9.1.1. Technológia intenzívneho výkrmu jahniat	89
9.1.2. Ekonomika a organizačné zabezpečenie výkrmu jahniat	91
9.2. Výroba jahňacieho mäsa v polointenzívnych podmienkach	93
9.2.1. Polointenzívny výkrm jahniat	93
9.2.2. Pastevný výkrm jahniat	95
9.2.3. Dokrm jahniat	95
9.3. Hygiena a bezpečnosť pri práci pri výkrme jahniat	95
10. Špeciálne výrobky z ovčieho mlieka (Ing. I. Višňovský, CSc.)	97
10.1. Výroba ovčieho hrudkového syra	97
10.1.1. Technológia výroby ovčieho hrudkového syra	98
10.1.2. Hodnotenie ovčieho hrudkového syra a chyby pri jeho výrobe	100
10.2. Výroba bryndze, oštiepkov a pareníc	103
10.2.1. Technológia výroby bryndze, oštiepkov a pareníc	103
10.2.2. Chyby pri výrobe oštiepkov a pareníc	105

10.3. Výroba žinčice	105
10.4. Hygienické a bezpečnostné opatrenia pri získavaní a spracovaní ovčieho mlieka	106
11. Hodnotenie ovčích produktov podľa ČSN (Ing. J. Malík, CSc.)	108
11.1. Hodnotenie produkcie vlny	108
11.1.1. Hodnotenie vlny podľa plemien	108
11.1.2. Činitele ovplyvňujúce množstvo a kvalitu vlny	111
11.2. Hodnotenie jatočnej produkcie	111
11.2.1. Hodnotenie jatočných oviec v živom stave	112
11.2.2. Hodnotenie jatočných zvierat napevno v mäse	114
11.2.3. Činitele ovplyvňujúce jatočnú kvalitu	115
11.2.4. Vedľajšie jatočné produkty	117
Praktické cvičenia	120
1. Vypracovanie obratu stáda a plánu produkcie v chove oviec (Ing. J. Malík, CSc.)	120
2. Vypracovanie plánu pasenia oviec (Ing. I. Višňovský, CSc.)	122
3. Zostavovanie kŕmnych dávok pre bahnice (Ing. I. Višňovský, CSc.)	126
4. Hodnotenie a triedenie vlny podľa plemien (Ing. J. Malík, CSc.)	129
5. Hodnotenie jatočných oviec (Ing. I. Višňovský, CSc.)	133
6. Výroba ovčieho hrudkového syra a žinčice (Ing. I. Višňovský, CSc.)	136
7. Základná evidencia úžitkovosti oviec a hodnotenia plemenných zvierat (Ing. I. Višňovský, CSc.)	140
8. Hygiena a bezpečnosť pri práci v chove oviec (Ing. J. Malík, CSc.)	145
Flačivá	148
Slovensko-český slovník	160